

Κωδικός (οί) αναγνώρισης	A.E. 046
Τίτλος	ΒΛΑΧΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ
Χρονολογία (ες)	1829-1980
Επίπεδο περιγραφής	Αρχείο
Μέγεθος και υπόστρωμα της ενότητας περιγραφής (Ποσότητα, όγκος ή διαστάσεις)	4 αρχειακά κουτιά
Όνομα παραγωγού (ών)	Άγγελος Βλάχος (1838-1920)
Διοικητική ιστορία / Βιογραφικό σημείωμα	<p>Ο Άγγελος Βλάχος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1838 και ήταν εξέχουσα και πολύπλευρη προσωπικότητα του 19ου αιώνα. Διδάκτωρ της νομικής, λόγιος, κριτικός, ποιητής, θεατρικός συγγραφέας, λεξικογράφος, διετέλεσε κρατικός υπάλληλος, διπλωμάτης, πολιτικός και διευθυντής του Βασιλικού Θεάτρου. Η επαγγελματική του σταδιοδρομία εξελίχτηκε παράλληλα με την πνευματική του δραστηριότητα. Μετά τις σπουδές Νομικής και την αναγόρευσή του σε διδάκτορα το 1860 συνέχισε τις σπουδές του στη Γερμανία (1861-1863). Οι δημόσιες θέσεις που κατέλαβε στη συνέχεια είναι πολύ συνοπτικά οι εξής: γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών (1863), τμηματάρχης του Υπουργείου Δημοσίας Εκπαιδύσεως (1865-1868), τμηματάρχης του Υπουργείου Εξωτερικών (1875), γενικός γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών (1879;-1884), βουλευτής Αττικής με τον Χαρίλαο Τρικούπη (1885), πρεσβευτής στο Βερολίνο (1887-1890), νομάρχης Κέρκυρας (1893), υπουργός Δημοσίας Εκπαιδύσεως και (προσωρινά) Οικονομικών (1895), διευθυντής του Βασιλικού Θεάτρου (1898-1901 και 1906-1908), γενικός διευθυντής της Υπηρεσίας Ταχυδρομείων και Τηλεγράφων (1905). Το συγγραφικό έργο του Αγγέλου Βλάχου περιλαμβάνει ποιήματα, πεζογραφήματα, θεατρικά έργα, κριτικές μελέτες, λογοτεχνικές και θεατρικές μεταφράσεις. Το 1866 παντρεύτηκε την Καλλιόπη Μαρκέλλου, που πέθανε πρόωρα δύο χρόνια αργότερα, εξαιτίας επιπλοκών στη γέννα του γιου τους (που σκοτώθηκε σε δυστύχημα, σε ηλικία δέκα ετών). Το 1874, ο Βλάχος παντρεύτηκε με τη Ελένη Μαντζαβίνου και απέκτησαν τέσσερις κόρες —τη Σοφία, την Ευγενία (Τζένη), την Κούλα και τη Βασιλική— και δύο γιους — τον Σταύρο και τον Γεώργιο. Ο Άγγελος Βλάχος πέθανε στην Αθήνα το 1920.</p> <p>[Πηγές σύνταξης βιογραφικού σημειώματος (από τη Σοφία Μπόρα): 1. Στέφος, Δημήτρης, «Βλάχος, Άγγελος», <i>Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό</i>, τόμος 2. Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1990. 2. Υλικό του αρχείου].</p>
Διαδικασία πρόσκτησης	<p>– Δωρεά του εγγονού του, Αγγέλου Σ. Βλάχου, Σεπτέμβριος 1995.</p> <p>– Δωρεά του Λάμπρου Γεωργίου Κορομηλά.</p>
Παρουσίαση περιεχομένου	Χειρόγραφα ποιημάτων, μεταφράσεων, θεατρικών έργων, άρθρων, κριτικές Φιλαδελφείου διαγωνισμού,

	χειρόγραφες σημειώσεις στον τόμο του <i>Ελληνογαλλικού Λεξικού</i> , υπηρεσιακή και προσωπική αλληλογραφία, έγγραφα του υπουργείου Εξωτερικών για την προσάρτηση της Θεσσαλίας, έγγραφα από τη λειτουργία του Βασιλικού Θεάτρου, διπλώματα κ.ά. [Βλέπε επισυναπτόμενη αναλυτική περιγραφή]
<i>Επιλογές, εκκαθαρίσεις και τελική διατήρηση</i>	Δεν έγινε καμία εκκαθάριση.
<i>Προσθήκες υλικού</i>	Δεν αναμένονται προσθήκες.
<i>Σύστημα ταξινόμησης</i>	Φάκελος 1 (1.1-1.5) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (1852-1916) Φάκελος 2 (2.1-2.5) ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ (1859-1918) Φάκελος 3 (3.1-3.2) ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ (1895-1900) Φάκελος 4 (4.1-4.6) ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ, ΠΟΙΚΙΛΑ (1829-1980)
<i>Όροι πρόσβασης</i>	Δεν υπάρχουν περιορισμοί στην πρόσβαση.
<i>Γλώσσα / γραφή των τεκμηρίων</i>	Ελληνικά, γαλλικά, αγγλικά, γερμανικά, ιταλικά, ισπανικά.
<i>Εργαλεία έρευνας</i>	Αναλυτική περιγραφή φακέλου/υποφακέλου σε ηλεκτρονική μορφή.
<i>Παρατηρήσεις και όνομα του / της αρχειονόμου</i>	– Σοφία Μπόρα (ευρετήριο δωρεάς Αγγέλου Σ. Βλάχου, 1995). – Ισμήνη Αντωνούλα (καταγραφή δωρεάς Λάμπρου Γ. Κορομηλά). – Κωνσταντίνα Σταματογιαννάκη (δελτίο αρχειακής περιγραφής, 2011).
<i>Κανόνες ή πρότυπα περιγραφής</i>	ΔΠΑΠ (Γ) 2 ^η έκδοση
<i>Χρονολογία (ες) περιγραφής</i>	1995, Ιούνιος 2011
<i>Θέματα</i>	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ / ΘΕΑΤΡΟ / ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΑ / ΘΕΣΣΑΛΙΑ / ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ / ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Αρχείο Αγγέλου Βλάχου

Φάκελος 1

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (1852-1916)

1.1

Δημόσια υπηρεσία (1859-1913)

– Υπηρεσιακά έγγραφα και επιστολές (1859-1913): Υπουργείον επί του Βασιλικού Οίκου και των Εξωτερικών Σχέσεων (και: Υπουργείον επί των Εξωτερικών), Υπουργείον των Εσωτερικών, Υπουργείον των Εκκλησιαστικών και της Δημοσίας Εκπαιδεύσεως, Δήμος Αθηναίων, Υπουργείον των Οικονομικών, Σχολείον των Τεχνών, Consulado de España en Atenas, Δημοσία Βιβλιοθήκη και Αρχαιολογικόν Μουσείον Ηγεμονίας της Σάμου, Keiserlich Deutsche Gesandtschaft in Athen, Ministère de la Maison Royale et des Affaires Étrangères de Bavière, Νομαρχία Κερκύρας, Προεδρείον Υπουργικού Συμβουλίου, Πρυτανεία του Εθνικού Πανεπιστημίου, Γεώργιος Α΄, Γενικόν Ανακτορικών Επιμελητήριον, Γενική Διεύθυνσις Ταχυδρομείων και Τηλεγράφων, Κωνσταντίνος Α΄.

– Αντίγραφα εγγράφων του Υπουργείου των Εξωτερικών σχετικά με την προσάρτηση της Θεσσαλίας (1881).

– «Δήλωσις Υπηρεσιών» Α.Β. 1859-1865 (1866).

1.2

Βασιλικό Θέατρο (1852-1901)

– Σχέδια οργανισμών, κανονισμοί κ.ά. (1884-1901): *Εσωτερικός Κανονισμός του εν Αθήναις Θεάτρου / Regolamentoo Interno del Teatro d'Atene*. [1884;].¹ *Κανονισμός της δικαιοδοσίας της Επιτροπής των Θεάτρων*. Μονόφυλλο, 1898. *Περί θεατρικών παραστάσεων. Η διεύθυνσις της Διοικητικής Αστυνομίας Αθηνών και Πειραιώς*. Μονόφυλλο, 1898. *Οργανισμός του Βασιλικού Δραματικού Θεάτρου*. Χφο Α.Β., 42 σ., χ.χ. Σημείωση στην πρώτη σελίδα: «Πρώτος συνταχθείς οργανισμός κ' υποβληθείς εις τον Βασιλέα εν έτει 1899 (μη εγκριθείς και πιθανόν μηδ' αναγνωσθείς)». *Κανονισμός της εσωτερικής υπηρεσίας του Βασιλικού Θεάτρου*. Χφο Α.Β., 26 σ., 1901. *Βασιλικόν Θέατρον. Κανονισμός*. Μονόφυλλο υπογεγραμμένο από τον Νικόλαο Θων, χ.χ. Μαζί: α) «Κανονισμός της υπηρεσίας του εν Καλσρούη Θεάτρου». Χφο (μετάφραση) Α.Β., 38 σ., χ.χ. β) «Copenhagen, le 3 Juin 1891. Le Ministre des Cultes a proposé et Sa Majesté le Roi a sanctionné aujourd'hui le règlement des feux pour ce qui concerne le Théâtre Royal». Χφο, 8 σ., 1891.

– Πνευματική ιδιοκτησία (1895-1900): «Σχέδιον νόμου περί πνευματικής και καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας». Χφο του εισηγητή Τιμολέοντος Αμπελά, 24 σ., 1895. Ν. Καράπαυλος, *Έκθεσις επί του νομοσχεδίου περί πνευματικής ιδιοκτησίας*. 6 σ., 1900. Θεόδωρος Ν. Αποστολόπουλος, *Η πνευματική ιδιοκτησία. Ανοικτή επιστολή προς την Α.Ε. τον πρωθυπουργόν της Ελλάδος κ. Γ. Θεοτόκην*. Μονόφυλλο, c. 1900.

– Εκδόσεις και έντυπα από τη λειτουργία του Hofburgtheater της Βιέννης (1852-1892): *Reglement für die Königlichen Schauspiele zu Berlin*. Berlin, 1852. *Bekanntmachung*. Wien, 1872 (γνωστοποίηση για τα συγγραφικά δικαιώματα θεατρικών έργων που παρουσιάζονται στο Hofburgtheater). *Instruction für den Beleuchtungs-Dienst in dem k. k. Hof-Burgtheater*. Wien, 1884. *Instruction und Diensttheilung für das*

¹ Η έκδοση δεν εμφανίζεται στη βιβλιογραφία του Φίλιππου Ηλιού και της Πόπης Πολέμη. Ίσως να πρόκειται για το λήμμα 1884.454 (που προέρχεται από τα δελτία του Émile Legrand): *Κανονισμός του εν Αθήναις Θεάτρου*. Εν Αθήναις 1884, βλ. Φίλιππος Ηλιού / Πόπη Πολέμη, *Ελληνική Βιβλιογραφία 1864-1900. Ηλεκτρονικός κατάλογος* (Βιβλιολογικό Εργαστήρι «Φίλιππος Ηλιού», <http://www.benaki.gr/bibliology/19.htm>).

Feuerschutzpersonale im k. k. Hofburgtheater. Wien, 1889. Υπόδειγμα συμβολαίου ηθοποιού. Wien, χ.χ. Ισολογισμός. Χφο, 1892.

1.3

Βασιλικό Θέατρο (1891-1916)

– Συμφωνητικά, υπηρεσιακά έγγραφα (1894-1908): σχέδιο συμφωνητικού μεταξύ Α.Β. και Νικολάου Θων για την παραχώρηση, από τον Α.Β. στο Βασιλικό Θέατρο, τριών θεατρικών μεταφράσεων (*Μήδεια* του Ernest Legouné, *Δον Κάρλος* του Friedrich Schiller, *Οθέλλος* του William Shakespeare). Χφο Α.Β., 2 σ., 1894. Το ίδιο, υπογεγραμμένο από τον Α.Β. και τον Νικόλαο Θων. Χφο από άλλο χέρι, 2 σ., 1904. Ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ Α.Β., Κωνσταντίνου Λ. Βούρου και Γρηγορίου Σκουνάτσου, για την παραχώρηση της αίθουσας του Βασιλικού Θεάτρου στο θίασο των δύο τελευταίων. Χφο Α.Β., 3 σ., 1908. 2 υπομνήματα του Ι. Κανακάκη προς τον Α.Β. Χφο, 3 σ., 1904 και χφο, 11 σ., 1908.

– Υπηρεσιακή αλληλογραφία (1891-1913): 4 επιστολές Νικολάου Θων προς Α.Β. και 3 σχέδια επιστολών Α.Β. προς Νικόλαο Θων (1901). Επιστολή Αυλάρχη του Γεωργίου Α΄ προς Α.Β. (1898). 3 σχέδια επιστολών Α.Β. προς Γεώργιο Α΄ (1900, 1901, 1912) και σχέδιο επιστολής Α.Β. προς Κωνσταντίνο Α΄ (παραίτηση Α.Β. από τη διεύθυνση του Βασιλικού Θεάτρου, 1913). Επιστολές προς Νικόλαο Θων: α) επιστολή με δυσανάγνωστη υπογραφή (1891). β) 4 επιστολές Στέφανου Στεφάνου (1904).

– Κατάλογοι, αποκόμματα Τύπου (1891-1903): α) *Κατάλογος ονομαστικός των εν τη Σκηνή εργαζομένων Ελλήνων Ηθοποιών από του έτους 1859=91*.² Σχολιασμένος ονομαστικός κατάλογος, καταρτισμένος από τον Α.Β. Χφο από άλλο χέρι, 10 σ., [1891 (;)]. Στη σ. 2 χφη σημείωση Α.Β.: «Ευαγγελία Παρασκευοπούλου». β) *Δραματολόγιον του Βασιλικού Θεάτρου*. Κατάλογος των έργων που παρουσιάστηκαν κατά τις περιόδους Α΄-Ε΄ και κατάλογος «αδιδάκτων» έργων. Χφο Α.Β., 11 σ., χ.χ. γ) *Κατάλογος. Κατανομή έργων*. Κατάλογος ηθοποιών και κατάλογος έργων που παρουσιάστηκαν, με στοιχεία διανομής ρόλων. Χφο, [5] + 13 σ., χ.χ. δ) *Μισθολόγιον των ηθοποιών του Βασιλικού Θεάτρου. Από του έτους 1901 μέχρι του 1908*. Κατάσταση μισθοδοσίας. Χφο Α.Β., 7 σ., [1908;]. ε) *Είσιπραξις της 20 Μαρτίου 1916*. Δήλωση εσόδων («4^η παράστασις κινηματογράφου»), 1 σ., 1916. στ) Αποκόμματα γαλλικού Τύπου, που αφορούν τον Άγγελο Βλάχο και την ίδρυση του Βασιλικού Θεάτρου (1897-1898). δ) *Δημοσιεύματα 1903 Νβριος-Δβριος*. Αποκόμματα Τύπου επικολλημένα σε χαρτί, 19 σ. (άρθρα του Πολύβιου Δημητρακόπουλου για το Βασιλικό Θέατρο, δημοσιευμένα στην εφημ. *Εσπερινή*, 18/11-12/12/1903).

1.4

Φιλολογικοί και καλλιτεχνικοί σύλλογοι (1867-1906)

– α) Διπλώματα: Φιλανθρωπικού Συλλόγου εν Κωνσταντινουπόλει (ο Α.Β. επίτιμο μέλος, 1871). Αρχαϊκού Φοιτητικού Συλλόγου (ο Α.Β. επίτιμος εταίρος, 1892). Αθηναϊκού Συλλόγου (ο Α.Β. τακτικό μέλος, 1896). Καλλιτεχνικού Κέντρου εν Πειραιεί (ο Α.Β. επίτιμο μέλος, 1896). Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός» (ο Α.Β. επίτιμο μέλος, 1900). Εκκλησιαστικού Μουσικού Συλλόγου εν Κωνσταντινουπόλει (ο Α.Β. επίτιμο μέλος, 1902). β) Επιστολές προς Α.Β. (1867-1906): Φιλανθρωπικός Σύλλογος εν Κωνσταντινουπόλει, Η εν Αθήναις Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, Η εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, Φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός», Ο εν Σέρραις Φιλοδραματικός Θίασος «Απόλλων», Σύλλογος Εμποροῦπαλλήλων «Ερμούπολις», Αρχαϊκός Φοιτητικός Σύλλογος, Σύλλογος Εμποροῦπαλλήλων Αθηνών,

² Δημοσιεύτηκε από τον Κώστα Γεωργουσόπουλο, στο: Θεόδωρος Έξαρχος, *Έλληνες ηθοποιοί. «Αναζητώντας τις ρίζες»*. Συμπλήρωμα του Α΄ τόμου με προσθήκες και διορθώσεις. Από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα μέχρι το 1899. Αθήνα / Γιάννινα, Δωδώνη, 1997, 219-231 (στη σ. 219 σημείωμα του Κώστα Γεωργουσόπουλου, με τίτλο «Η ιστορία ενός χειρογράφου»).

Αθηναϊκός Σύλλογος, Καλλιτεχνικόν Κέντρον εν Πειραιεί, Ο εν Κωνσταντινουπόλει Εκκλησιαστικός Μουσικός Σύλλογος, Ο εν Αθήναις Μουσικός και Δραματικός Σύλλογος, Κεντρική Σηροτροφική Εταιρεία, Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος. γ) *Κανονισμός του Φιλολογικού Συλλόγου* [Τριπόλεως] *Η Πρόοδος*. 8 σ., χ.χ.

1.5

Βιβλιοθήκη Μαρασλή (1901-1906)

– Αλληλογραφία των διευθυντών της «Βιβλιοθήκης Μαρασλή» και του ίδιου του Γρηγορίου Μαρασλή με τον Α.Β. για τη συνεργασία του, ως συγγραφέα και μεταφραστή, στο εκδοτικό πρόγραμμά της. Περιλαμβάνονται σχέδια απαντήσεων του Α.Β.: 37 επιστολές του διευθυντή της βιβλιοθήκης Λ. Γ. Χατζηκόνστα προς τον Α.Β. (1896-1904). 11 επιστολές του διευθυντή της βιβλιοθήκης Α. Μάλτου προς τον Α.Β. (1904-1906). 4 επιστολές του Γρ. Μαρασλή προς τον Α.Β. (1901-1904). 14 σχέδια απαντήσεων του Α.Β. (1901-1905).

Φάκελος 2

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ (1859-1918)

2.1

Ποιήματα, μεταφράσεις ποιημάτων κ.ά. (1859-1918)

– *Ανέκδοτα παλαιά και νέα*. Δερματόδετο τετράδιο με ποιήματα και μεταφράσεις του Α.Β. (1862-1918). Χφο Α.Β., 59 φύλλα.

– *Εν Γερμανία 1887-1890*. Τετράδιο με μεταφράσεις ποιημάτων. Χφο Α.Β., [19] σ.

– 13 λυτά φύλλα χφων ποιημάτων και μία νεκρολογία (1903-1914).

– 22 έντυπα και 4 χφα μονόφυλλα σατιρικών κυρίως ποιημάτων, τα οποία συνόδευαν περιοδικά και εφημερίδες τις εορταστικές ημέρες (1859-1879). Τα ποιήματα υποτίθεται ότι υπογράφει ο διανομέας του εντύπου και συντάσσονταν συνήθως από επώνυμους λογίους. [Τα έντυπα μονόφυλλα, απ' τα οποία τέσσερα έχουν χειρόγραφες διορθώσεις, ταξινομήθηκαν στο αρχείο μονοφύλλων του Ε.Λ.Ι.Α. και στο φάκελο βρίσκονται αντίγραφα.].

– *Τριάκοντα ασμάτια διά τα παιδιά, ποιηθέντα υπό Αγγέλου Βλάχου και ευλαβώς προσενεχθέντα τη Αυτής Μεγαλειότητι Όλγα τη σεπτή των Ελλήνων ανάσση*. *Εν Αθήναις, τη 5 Νοεμβρίου, 1882*. Αντίγραφο χφου Α.Β., [45] σ., 1882.³

– *Brindisi*. Μετάφραση ποιήματος του Α.Β. από τον Αντόνιο Φραβασίλη. Χφο Α.Φ., [4] σ., χ.χ. Σημείωση στο τέλος του χφου: «Dal greco moderno di Angelo Vlachos. Antonio Frabasile».

2.2

Θεατρικά έργα, θεατρικές μεταφράσεις κ.ά. (1874-1888)

– *Monsieur le Directeur, Comédie en un acte et en prose imitée de l'allemand par Ange Vlachos*. 1874. Janvier. Χφο από άλλο χέρι, [32] σ., 1874.

– *Τα νυκτοπούλια*. Κωμωδία εις πράξιν μίαν. Σχέδια αρχής του έργου. Χφο Α.Β., [8] σ. (οι πέντε λευκές), χ.χ. Στη σ. [6] χφη σημείωση: *Το ζιζάνιον. Πράξις πρώτη. Σκηνή Α'.*

– *L'art ancien et l'art moderne (Impromptu)*. Θεατρόμορφος διάλογος. Χφο Α.Β., [4] σ., χ.χ. Μαζί, σχέδια του ίδιου κειμένου. Χφο Α.Β., [12] σ., χ.χ.

³ Βλ. *Νέα άσματα παιδαγωγικά*. Εκδιδόμενα επιμελεία Ιουλίου Έννιγγ και δαπάνη της Φιλεκαπαιδευτικής Εταιρείας, Μέρος Ε'. *Στιχορρήματα Αγγέλου Βλάχου* (Εφηρμοσμένα εις μελωδίας γνωστάς). Εν Αθήναις, εκ του τυπογραφείου Χ. Ν. Φιλαδελφείως, 1884 (Κυριάκος Ντελόπουλος, *Παιδικά και νεανικά βιβλία του 19^{ου} αιώνα. Σχολιασμένη και εικονογραφημένη βιβλιογραφική καταγραφή. Πρώτη προσέγγιση. Συμβολή στη μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας*. Αθήνα, Εταιρεία Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου, 1995, λήμμα 764 και Φίλιππος Ηλιού / Πόπη Πολέμη, ό.π., λήμμα 1884.614). Βλ. επίσης: *Τριάκοντα ασμάτια διά τα παιδιά*. Πρόλογος Κωνσταντίνου Τσάτσου. Αθήνα, *Η Καθημερινή*, 1978.

- Σοφοκλέους Οιδίπους τύραννος. Μεταφρασθείς κατά τα αρχαία μέτρα υπό Αγγέλου Βλάχου και διδαχθείς επί τη Πεντηκονταετηρίδι του Εθνικού Πανεπιστημίου τη 23 Μαΐου 1887. Χφο Α.Β., 60 σ. Διανομή ρόλων στη σ. 1.
- Σοφοκλέους Οιδίπους επί Κολωνών. Μεταφρασθείς κατά τα μέτρα του πρωτοτύπου υπό Αγγέλου Βλάχου. (Βερολίνον – 1888). Χφο Α.Β., 72 σ.
- Σπάραγμα μετάφρασης της κωμωδίας του Μολιέρου, *Ο μισάνθρωπος* (*Le misanthrope ou L'atrabilaire amoureux*). Χφο Α.Β., [32] σ., χ.χ.
- *Exerptionen διά τον πρόλογον των Κωμωδ.[ιών].*⁴ Αντιγραφή παραθεμάτων. Χφο Α.Β., [1] σ., χ.χ.

2.3

Ομιλίες για θεατρικά ζητήματα (1900-1906)

- *Ο «Δον Κάρολος» του Schiller* (Απηγγέλθη εν τω Παρνασσώ, τον χειμώνα 1900-01). Τετράδιο. Χφο Α.Β., [56] σ.
- *Η «Μήδεια» του Legouvé* (Απηγγέλθη εν τω Παρνασσώ, κατά τον χειμώνα 1900-1901). Τετράδιο. Χφο Α.Β., [47] σ.
- *Υποκριτική και απαγγελία* (Εναρκτήριο μάθημα εν τω Ωδείο, κατά μήνα δββριον, 1903). Τετράδιο. Χφο Α.Β., [30] σ.
- Σοφοκλέους «Οιδίπους τύραννος». Ανάγνωσις του δράματος, παραδοθείσα εν τω Ωδείο, τον χειμώνα 1904-05. Τετράδιο. Χφο Α.Β., [14] σ. Μαζί, άλλη γραφή του ίδιου κειμένου, χωρίς τίτλο. Τετράδιο. Χφο Α.Β., [29] σ.
- *Αρχή του δράματος. Ελληνική τραγωδία* (παρεδόθη εν τω Ωδείο, τον χειμώνα 1904-05). Τετράδιο. Χφο Α.Β., [36] σ.
- *Αλέξανδρος Δουμάς, ο νεότερος* (1905). Τετράδιο. Χφο Α.Β., [27] σ.
- *Αιμίλιος Ωζιέ (Émile Augier)* (παρεδόθη εν τω Ωδείο, τον χειμώνα 1905-06). Τετράδιο. Χφο Α.Β., [40] σ.
- *Ευγένιος Σκριβ* (παρεδόθη εν τω Ωδείο, τον χειμώνα 1905-06). Τετράδιο. Χφο Α.Β., [37] σ.
- [William Shakespeare]. Ακέφαλο τετράδιο. Χφο Α.Β., [42] σ.

2.4

Πεζά κείμενα, άρθρα κ.ά. (1878, χ.χ.)

- *Εις εκ πολλών*. Διήγημα. Χφο Α.Β., [34] σ., χ.χ.
- Κείμενο στη γαλλική γλώσσα σχετικά με την έκδοση της γαλλικής μετάφρασης της *Πάπισσας Ιωάννας* του Εμμανουήλ Ροΐδη. Χφο Α.Β., [2] σ., 1878.
- *Ολίγα τινά περί της εν Ελλάδι δημοσίας εκπαιδεύσεως*. Χφο Α.Β., [3] σ., χ.χ.
- Σπαράγματα κειμένων Α.Β.: α) για την ψυχιατρική περίθαλψη στην Ελλάδα. Χφο [1] σ., χ.χ. β) για το Φάληρο. Χφο, [2] σ., χ.χ. γ) για τον Ιωάννη Ευμολπίδη. Χφο, [3] σ., χ.χ.
- Τίτλοι κειμένων Α.Β. (δέκα λυτά φύλλα).

2.5

Φιλαδέλφειος Ποιητικός Αγών (1891-1892)

- Εκθέσεις της κριτικής επιτροπής για τους διαγωνισμούς των ετών 1891 (8 Οκτωβρίου) και 1892 (20 Οκτωβρίου). Χφο Α.Β., 34 και 40 σ.

Φάκελος 3

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ (1895-1900)

3.1

Αντίτυπο εργασίας (1897)

- *Λεξικόν Ελληνογαλλικόν*. Συνταχθέν και εκδοθέν υπό Αγγέλου Βλάχου. Εν Αθήναις, τυποις Π. Δ. Σακελλαρίου. Βιβλιοπωλείον Ανέστη Κωνσταντινίδου, 1897.⁵ 1000 σ. + [500] λευκές (ένθετες). Αντίτυπο με

⁴ Βλ. Αγγέλου Βλάχου *Κωμωδία*. Εν Αθήναις, παρά τοις εκδόταις Αγγ. Καναριώτη και Ζ. Γρυπάρη, 1871 (Φίλιππος Ηλιού / Πόπη Πολέμη, ό.π., λήμμα 1871.3).

⁵ Φίλιππος Ηλιού / Πόπη Πολέμη, ό.π., λήμμα 1897.489. Προηγούμενες εκδόσεις: 1867 (ό.π., λήμμα 1867.229) και 1871 (ό.π., λήμμα 1871.361).

χφες συμπληρώσεις στα περιθώρια και κυρίως στις λευκές σελίδες που έχουν προστεθεί μεταξύ των φύλλων του βιβλίου.

3.2

Προσθήκες, σημειώσεις κ.ά. (1895-1900)

– Χφες σελίδες με λήμματα (χ.χ.): χφα Α.Β., [4] + [1] σ. Χφο από άλλο χέρι, 6 σ.

– Συμφωνητικό μεταξύ Α.Β. και Αθανασίου Σακελλαρίου για την έκδοση του λεξικού. Χφο, [3] σ., 1895. 5 αποδείξεις τυπογραφείου Π. Δ. Σακελλαρίου (1896-1897). Συμφωνητικό παραχώρησης δικαιωμάτων του Α.Β. στον Ανέστη Κωνσταντινίδη. Χφο, [6] σ., χ.χ. Παραχωρητήριο 520 αντιτύπων, από τον Α.Β. στον Ανέστη Κωνσταντινίδη. Χφο Α.Β., [1] σ., 1900.

Φάκελος 4

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ, ΠΟΙΚΙΛΑ (1829-1980)

4.1

Επιστολές προς Α.Β. (1861-1898)

- Δημήτριος Βερναρδάκης (7 επιστολές 1870-1898).
- Δημήτριος Βικέλας (4 επιστολές, 1888-1890).
- Αλέξανδρος Βυζάντιος (13 επιστολές, 1862-1898, 30 επιστολές, χ.χ.).
- Αναστάσιος Βυζάντιος (23 επιστολές, 1861-1887, 8 επιστολές, χ.χ.).
- Βλάσης Γαβριηλίδης (11 επιστολές, 1876-1895).
- Ιωάννης Καμπούρογλου (7 επιστολές, 1872-1888).
- Στ. Καραθεοδωρής (26 επιστολές, 1862-1895).
- Νικόλαος Μαυροκορδάτος (10 επιστολές, 1882-1888).
- Κωνσταντίνος Παπαρηγόπουλος (6 επιστολές, 1884-1889).
- Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής (13 επιστολές, 1861-1881).
- Marquis de Queux de Saint-Hilaire (25 επιστολές, 1870-1880).
- Βερνάρδος (πρίγκηπας διάδοχος του Saxe-Meiningen) [Bernhard III. von Sachsen-Meiningen] (3 επιστολές και 1 καρτ ποστάλ, 1888-1891).

4.2

Επιστολές προς Α.Β. (1864-1918)

- Α-Γ (1864-1913): Μανόλης Αντωνιάδης (1902), Μ. Αυθεντόπουλος (1891), Θ. Αφεντούλης (1886;), Β. Κ. Βασιλειάδης (1915), Γ. Βαφειάδης (1872), Λάζαρος Βελέλης (1895), Διονύσιος Βενιέρης (1910), Δ. Σ. Βουλπιώτης (χ.χ.), Π. Βουτιλλίδης (;) (1885), Π. Βράιλας (1878), Σ. Βυζάντιος (2 επιστολές, 1864), Ιωάννης Γεννάδιος (1895 και πρόσκληση, 1913), Αγησίλαος Γιαννόπουλος (1887;), Λάμπρος Γραικός (2 επιστολές, 1890).
- Δ-Ν (1867-1918): Ν. Μ. Δαμαλάς (1879), Μιχ. Δασκαλάκης (1902), Λ. Δεληγεώργης (2 επιστολές, 1893 και χ.χ.), Κ. Π. Δεληγιάννης (1894), Ανδρ. Κ. Δημητρακόπουλος (1871), Χ. Δραγάτσης (1895), Ν. Δραγούμης (1888), Σ. Δραγούμης (1888), Γεώργιος Δροσίνης (2 επιστολές, 1871 και χ.χ.), Μ. Ζώρας (3 επιστολές, 1901, 1906), Φίλιππος Ιωάννου (1867), Δ. Κακλαμάνος (1916), Δημήτριος Καλαποθάκης (1905), Α. Καλίνσκη (1887), Σταμάτιος Καλμούκης (1895), Ι. Καραμίτσα (1869), Γεώργιος Κασδόνης (3 επιστολές, 1887, 1888, 1889), Δ. Κουντουριώτης (1882), Δ. Κυμπρίτης (;) (1895), Μ. Λάμπρος (3 επιστολές, 1887, 1889, 1894), Σπυρίδων Λάμπρος (2 επιστολές, 1890 και χ.χ.), Μ. Λάππας (1916), Σ. Λασκαρίδου (1918), Αικατερίνη Λύδερς (1888), Ιωάννης Β. Μαντούρης (1871), Μ. Μαρκιώτης (;) (1895), Π. Ματαράγκας (1885), Γ. Μαυρογιάννης (1895), Μαρία Μαυροκορδάτου (2 επιστολές, χ.χ.), Μ. Μεταξάς (1889), Α. Νίκας (χ.χ.), Κλ. Νικολαΐδης (1890).

4.3

Επιστολές προς Α.Β. (1865-1913)

– Ξ-Φ (1865-1909): Γρηγόριος Ξενόπουλος (1882), Κ. Τ. Οικονομίδης (1875), Φ. Α. Οικονομίδης (1865), Θ. Γ. Ορφανίδης (χ.χ.), Π. Ξ. Παναγιωτίδης (1895), Ι. Πανταζίδης (1888), Αχιλλεύς Παράσχος (χ.χ.), Κ. Γ. Πασαγιάννης (1894), Κ. Πετρίδης (1906), Αριστοτέλης (Τέλης) Πετσάλης (2 επιστολές, 1889, 1904), Ιωάννης Πολέμης (1891), Νικόλαος Γ. Πολίτης (2 επιστολές, 1884, 1890), Κωνσταντίνος Η. Πολυγένης (1895), Ιάκωβος Πολυλάς (2 επιστολές, 1895), Αριστομένης Προβελέγγιος (1894), Β. Πρωτόπουλος (1889), Κλέων Ραγκαβής (2 επιστολές, 1891, 1909), Α. Ρούκης (3 επιστολές, 1887, 1888), Αλέξανδρος Σκουζές (1888), Παναγιώτης Σούτσος (1866), Ευστάθιος Γ. Σταθάκης (1868), Γεώργιος Στρατήγης (1897), Ανδρέας Συγγρός (1892), Χαρίλαος Τρικούπης (2 επιστολές, 1878, 1886), Άννα Φραγκοπούλου (1906), Π. Φουτρίδης (1907), Εδμόνδος Φυρστ (1908).

– C-Z (1869-1913): Jules Claretie (1891;), Paul David (2 επιστολές, 1888), M. Deffner (1895), Agostino Garlato (1882), Georges Granier (1882), Jules Herbette (3 επιστολές, 1889, 1890), M. Herbette (χ.χ.), Martha Hornig (1895), Dora d'Istria (1869), B. Jordan (1887), C. Jordony (;) (χ.χ.), Émile Legrand (4 επιστολές, 1872, 1873, 1874, 1887), R. Lindau (;) (1888), Jean Maré (1889), V. G. Marshall (1895), H. Muller (1887), J. A. Parisi (1913), G. Seckendorff (2 επιστολές, 1890), José de Vilches (3 επιστολές, 1881), O. Z. (1890).

– 25 επιστολές προς Α.Β. (δυσανάγνωστες υπογραφές, 1867-1895).

– 2 σχέδια επιστολών Α.Β. (1897), 4 φάκελοι αλληλογραφίας.

4.4

Προσωπικά, οικογενειακά (1829-1944)

– Διδακτορικό δίπλωμα Α.Β. (Νομική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, 1860).

– Δερματόδετος προσωπικός χαρτοφύλακας που φέρει το ονοματεπώνυμο του Α.Β. (περιείχε τις εκθέσεις του Φιλαδελφείου διαγωνισμού).

– Οικογένεια Βλάχου: α) συμβολαιογραφικά και νομικά έγγραφα, πωλητήρια, συμφωνητικά κ.ά. (1829-1920). β) *Ordre d'ancienneté des magistrats*. Απόκομμα εντύπου, χωρίς στοιχεία. Κατάλογος ονομάτων, μεταξύ αυτών, ο Σταύρος Α. Βλάχος. γ) κάρτα ελευθέρας εισόδου στο λόφο του Αρδηττού και στο Καλλιμάρμαρο Στάδιο, στο όνομα της Τζένης Βλάχου (Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων εν Αθήναις, 1918). δ) επιστολή προς Γεώργιο Βλάχο (1921), 4 επιστολές Γεωργίου Βλάχου προς Σταύρο Βλάχο και Αγγέλο Σ. Βλάχο (1941-1944 και χ.χ.). ε) Κείμενο Αγγέλου Σ. Βλάχου (στοιχεία γραμματικής της νέας ελληνικής, οδηγίες προς τον εγγονό του Αλέξανδρο). Χρφ Α.Σ.Β., ν' + 46 σ., χ.χ.

4.5

Τεκμήρια από παραστάσεις, μουσικές συνθέσεις Α.Β. κ.ά. (1871-1948)

– *Τραγωδία Ο Αντίνοος ήτοι Υπόθεσις του δράματος*. Τρίπολις, Τυπογραφείον και Βιβλιοπωλείον Ιωάννου Ε. Αθανασιάδου, 1873.⁶ Μονόφυλλο πρόγραμμα και φωτογραφία από παράσταση του έργου (σε παράφραση του Α.Β.) από τον Φιλολογικό Σύλλογο Τριπόλεως «Η Πρόοδος» την ίδια χρονιά, στο θέατρο Τριπόλεως.

– Μονόφυλλο πρόγραμμα παράστασης του Ελληνικού Θεάτρου Αθηνών, 30/3/1875. Στο πρώτο μέρος, η *Αιμιλία Γαλόττη (Emilia Galotti)* του Gotthold Ephraim Lessing, στο δεύτερο, η *Κόρη του παντοπώλου* του Α.Β.

⁶ Φίλιππος Ηλιού / Πόπη Πολέμη, ό.π., λήμμα 1873.688. Ο *Αντίνοος*, παράφραση του έργου *Hadrian* του Paul Heyse από τον Α.Β., κυκλοφόρησε αυτοτελώς το 1866: *Αντίνοος. Τραγωδία εις πράξεις πέντε. Παραφρασθείσα [...]* του Paul Heyse [...] υπό Αγγέλου Σ. Βλάχου. Εν Αθήναις, Τύποις Δ. Κτενά και Π. Σούτσα, 1866 (Φίλιππος Ηλιού / Πόπη Πολέμη, ό.π., λήμμα 1866.37). Στη σ. η' του προλόγου, ο Α.Β. σημειώνει: «αποστέλλω [...] την δημοσιευομένην σήμερον παράφρασιν του δράματος *Hadrian* του διασήμου γερμανού ποιητού Παύλου Εϋσίου (Paul Heyse)».

– Μουσικά τεμάχια: α) *Polka composée par Ange Vlachos*. 1871. Χφο, 3 σ. β) *Το άστρον. Ποίησις Αγγέλου Βλάχου μουσική Feri Kletzer*. 1871. Χφο, 14 σ. γ) αντιγραφές 10 τραγουδιών σε στίχους Α.Β. και μουσική ή μουσική επιμέλεια Μιχαήλ Ι. Λεβέντη. Χφο (αντιγραφή) Σ. Λάζου, 10 σ. Μαζί, επιστολή Ν. Ι. Λεβέντη προς Ελένη Βλάχου (1948). δ) μελοποίηση των στίχων «Ψώ γενεαί βροτών, ως υμάς ίσα και το μηδέν ζώσας εναριθμώ», από τον *Οιδίποδα τύραννο* του Σοφοκλή, σε μουσική σύνθεση του Heinrich Bellermann. Χφο, 1 σ., χ.χ.⁷

4.6

Ποικίλα, έντυπα, αποκόμματα Τύπου (1850-1980)

- Ποίημα Γεωργίου Σουρή χωρίς τίτλο. Χφο Γ.Σ., 6 σ., χ.χ.
- Διορθώσεις στη μετάφραση της τραγωδίας του Σοφοκλή, *Οιδίπους τύραννος*, από τον Α.Β. Χφο Κ. Λιβαδά, 2 σ., 1887 (χφη προσθήκη από τον αποστολέα του κειμένου προς τον Α.Β., δυσανάγνωστη υπογραφή).
- Jules Truffier, *Le baiser de la blonde*. Ποίημα. Χφο, 1 σ., 1903 (;).
- Ντόρα Α. Παμπούκα, *Λυπάμαι...* Ποίημα. Χφο, 1 σ., χ.χ.
- *Τη δεσποινίδι Τζένη Βλάχου*. Ποίημα. Χφο, 1 σ., 1923.
- «Λογαριασμός των *Τραγουδιών* του Άινε» (Βιβλιοπωλείον της «Εστίας» Γ. Κασδόνη). Χφο, 1 σ., χ.χ. (αντίγραφο).
- Αντίγραφα 3 εγγράφων που σχετίζονται με τον Ανδρέα Κονεμένο (1850, 1856, 1868).
- *Γερμανικός έρωσ. Απομνημονεύματα θανόντος φίλου*. Εκδοθέντα υπό Μαξ Μυλλέρου. Μετάφρασις εκ γερμανικού υπό Αγγέλου Βλάχου. Εν Αθήναις, εκ του τυπογραφείου του «Παρθενώνος», 1875. 2 16σέλιδα, κολοβό.⁸
- *El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha por Miguel Cervantes Saavedra / L'ingénieux hidalgo Don Quichotte de la Manche par Miguel Cervantes Saavedra*. Έντυπο με απόσπασμα του κεφαλαίου xlii, 4 σ., χ.χ. Μαζί: α) *Ο πολυμήχανος ευπατρίδης Δον Κιχώτης της Μάνσης υπό Μιχαήλ Θερβάντου Σααβέδρα*, β) *Μιχαήλ Θερβάντου Σααβέδρα, Τα κατά τον Δον Κιχώτην τον εκ Μάνσης πολυμήχανον ευπατρίδην*. Έντυπα με το ίδιο απόσπασμα, 2 + 2 σ., χ.χ.
- Φύλλα των εφημερίδων: *Μέλλον* (3/12/1865), *Αλήθεια* (12/1/1871), *Στοά* (21/1/1878), *Εφημερίς* (1/1/1887), *Το Άστυ* (20/2/1891 και 7/3/1897).
- Αποκόμματα Τύπου (8, 1891-1980).

⁷ Το όνομα του συνθέτη ταυτοποίησε η θεατρολόγος Στέλλα Κουρμπανά, στο πλαίσιο δικής της έρευνας.

⁸ Φίλιππος Ηλιού / Πόπη Πολέμη, ό.π., λήμμα 1875.107 (δεν έχει εντοπιστεί ολοκληρωμένο αντίτυπο).